

Bălțătura Jucătorilor de Galați

Din punctul de vedere al distribuției culorii la nivelul penajului, această rasă prezintă două mari varietăți: porumbeii monocolori (“pană simplă”) cu următoarele principale varietăți de culoare: vineți (în asociere sau nu cu gene ca Smoky (“sy”)), negri (“S//?”), roșii (“e//e”) și galbeni (“d//?, e//e”), și porumbeii bălțați cu zonele colorate în aceleași nuanțe. Aprecierea în mod preferențial doar a varietăților de culoare menționate anterior este specifică mai ales raselor de ornament, la rasele performante în aer prin zbor sau joc astfel de diferențieri după culoarea exemplarelor fiind puțin importante. În comparație cu porumbeii pană simplă nemoțați, porumbeii pană simplă în varietatea moțată sunt mult mai rar întâlniți.

Jucător de Galați roșu (Expo Cluj-Napoca 2007 // D. Mergeani) (e//e)
Jucător de Galați negru moțat (Expo Galați 2010 // D Mergeani) (S//?, cr//cr)

Deoarece apariția porumbeilor complet albi cu ochii negri este determinată de acțiunea unei gene (z^*wh) epistatică față de orice genă pentru vreuna din varietățile de bălțatură (inclusiv față de pana simplă), consider că porumbeii albi nu trebuie încadrați la porumbeii unicolori. Astfel, dedesubtul “cortinei” reprezentată de acțiunea genei pentru alb recesiv (z^*wh), un porumbel poate prezenta oricare din cele două mari varietăți menționate mai sus, trăsătură pe care o va transmite urmașilor săi. Ca și porumbeii monocolori și acești porumbeii pot fi întâlniți atât în varietatea nemoțată cât și în cea moțată aceasta din urmă fiind determinată de prezența genei recesive Crest în forma homozigotă (cr//cr).

Jucător de Galați alb nemoțat (Emil Chelu, București // D. Mergeani) (z^*wh/z^*wh)
Jucător de Galați alb moțat (Alexandru Bude, Suedia // A. Bude) (z^*wh/z^*wh , cr//cr)

Voi prezenta mai jos diferite varietăți de culoare sau bălțatură întâlnite azi la Jucătorii de Galați, începând cu varietățile coloristice ale celui mai frecvent model de bălțatură întâlnit la ultimele expoziții și continuând cu fenotipurile existente mai ales în crescătoriile care pun accentul pe joc și zbor. Acest fenotip poate fi întâlnit atât în varianta nemoțată cât și în cea moțată, (cr//cr).

Jucător de Galați bălțat pe roșu (Sorin Constantinescu, Bârlad, Vaslui // S. Constantinescu) (e//e)
Jucător de Galați bălțat pe negru moțat (Mirel Bârsan, Constanța // M. Bârsan) (S//S, cr//cr)

Deși standardul ar trebui să fie doar un mod de a aprecia în mod diferențiat porumbeii în boxa de expoziție, foarte rar întâlnim în expoziții și alte tipuri de bălțatură. Totuși, mai există două varietăți de bălțatură acceptate azi de cei care sunt interesați în special de aspectul exterior al acestor porumbei:

- cei cu pieptul incheiat și moțați (cazaci),

Jucător de Galați cazac (Expo Cluj-Napoca 2009 // D. Mergeni) (S//?, cr//cr)

- cei căpăciți cu coada albă (“cozi albe”), aceștia având atât o variantă nemoțată mai des întâlnită cât și o variantă moțată mai rar întâlnită.

Jucător de Galați coadă albă (Ion Dimulescu, Constanța // D. Mergeni)
Porumbel moțat pe negru cu coada albă (Dan Prismăreanu, București // D. Mergeni) (S//?, cr//cr)

Referitor la bălțatură, pentru puii obținuți din porumbeii Jucători de Galți bălțați se pot face doar predicții relativ bune (mai ales dacă cunoști și părinții sau bunicii porumbeilor) pentru că nu putem avea certitudini privitoare la genele care determină bălțatura lor. Din păcate (sau poate nu – și poate că aici este tot farmecul selecției), nu tot ceea ce este “plăcut ochiului” poate fi “stabilizat genetic” cu succes. Probabil că, în timp și cu perseverență, se va reuși stabilizarea unor anumite bălțături cum este cea de mai sus dar numai timpul va demonstra dacă această achiziție este favorabilă sau nu acestei rase.

Prezentarea următoarelor varietăți de bălțatură sau culoare are ca scop și promovarea păstrării variabilității genetice a acestei rase. După cum se va observa, în genotipul Jucătorilor de Galați sunt prezente variate gene pentru culoare sau bălțatură, despre care eu consider că ar trebui păstrate. Aceste varietăți sunt întâlnite în zone variate ale țării (sau în afara ei), acest fapt demonstrând unitatea fenotipică a standardului astăzi în vigoare. Ca varietăți de bălțatură mai des întâlnite avem:

- porumbeii cu pieptul colorat (încheiați la piept, ”cu anchior” sau ”cu cravată”) dar care sunt nemoțai;

Porumbel galben cu anchior (Iosif Barazsu, Odoreu, Satu Mare // I. Barazsu)

porumbeii cu piept deschis dar cu capacele aripilor colorate doar la nivelul umerilor (cu desen cordiform sau ”cu pată”), varietatea nemoțată sau moțată.

Porumbel albastru cu pată pe spate (Călin Rinziș, Zalău // C. Rinziș)

Porumbel albastru moțat cu pată pe spate (Nicușor Talașman, Tulcea // N. Talașman) (cr//cr)

Foarte rar putem întâlni un model de bălțatură apărut prin combinarea celor două modele de bălțatură prezentate anterior și caracterizat prin piept colorat și desen cordiform pe aripi (desen denumit ”pag”).

Porumbel bălțat pe negru cu anchior și cu pată (Culiță Sacrieru, Huși, Vaslui // C. Sacrieru) (S//?)

Toate modele de bălțatură menționate mai sus (vezi și paginile anterioare) pot fi întâlnite și în varianta cu coadă complet albă, atât în varietatea nemoțată (mai des) cât și în varietatea moțată (mult mai rar):

- porumbeii cu pieptul colorat (încheiați la piept, ”cu anchior” sau ”cu cravată”) cu coada albă nemoțată sau moțată;

Porumbel albastru dungatcu anchior nemoțat și coadă albă (Călin Chiș, Gherla, Cluj // C. Chiș)

Porumbel negru cu anchior și coadă albă (Ștefan Vasiliu, Galați // D. Mergeni)

- porumbeii cu piept deschis și cu capacele aripilor colorate doar la nivelul umerilor (cu desen cordiform sau ”cu pată”), varietatea nemoțată sau moțată dar care au și coada albă.

Porumbel cu pată neagra pe spate și coada albă (Marius Drăguț, Constanța // D. Mergeni) (S//?)

Porumbel moțat cu pată neagra pe spate și coada albă (Șenol Reșid, Cobadin, Constanța // D. Mergeni) (S//?, cr//cr)

De asemenea, tot foarte rar, putem întâlni următoarele modele de bălțatură:

- porumbei aproape complet albi care au doar coada colorată sau aproape complet colorată sau porumbei cu coada colorată dar care au o zonă colorată la nivelul gâtului posterior, asemănător zburătorilor Griwuni;

Porumbel alb cu coadă neagră cu ochi negri (Adrian Nistor, Târgoviște // A. Nistor) (S//?)
Porumbiță cu coada colorată (D. Mergeani // D. Mergeani)

- porumbei cu un fenotip similar Baldhead (cu capul și gâtul antero-superior alb) sau porumbei care sunt aproape complet colorați dar au un left alb.

Porumbel similar fenotipului baldhead dar cu coadă neagră (Dan Prismăreanu, București // D. Prismăreanu) (S//?)
Porumbel Spread cu left (Dan Prismăreanu, București // D. Prismăreanu) (S//?)

În afara modelelor de bălțatură amintite anterior, modele care sunt des întâlnite, sunt relativ stabile și sunt simetrice, la Jucătorii de Glați mai putem întâlni și bălțaturi asimetrice sau mai puțin bine definite:

- porumbei cu o bălțatură mai puțin bine definită, mai ales la nivelul capacelor aripilor (numiți și "revărsați"). Acești porumbei moștenesc de la părinții lor informații diferite pentru zona capacelor aripilor (capac complet colorat respectiv numai o pată colorată la nivelul umerilor) rezultând un capac al aripii parțial colorat (în mod neuniform).

Porumbel cu bălțatură imprecisă la nivelul capacului aripii (Adrian Nistor, Târgoviște // A. Nistor)
 Porumbel cu bălțatură imprecisă la nivelul capacului aripii dar cu coada albă (Călin Rinziș, Zalău // C. Rinziș)

- porumbei la care una din părțile corpului este diferită de cealaltă. Această diferență este mai ușor de observat tot la nivelul capacelor aripilor. De obicei, și acest aspect fenotipic apare atunci când, pentru o anumită zonă a corpului, porumbelul în cauză moștenește de la părinții lui informații diferite despre bălțatură zonei respective.

Bălțat pe galben, vedere din dreapta - căpăcit (Dorian Văcuț, Craiova // D. Văcuț)
 Bălțat pe galben, vedere din stânga - cu pată (Dorian Văcuț, Craiova // D. Văcuț)

După cum se poate observa cu ușurință privind modelele de bălțatură de mai sus, marea lor majoritate sunt rezultate din combinația unor trăsături distincte care se transmit independent una de cealaltă:

- coada albă sau colorată;
- capacul aripii complet colorat, colorat numai la nivelul umerilor sau complet alb;
- peptul alb sau colorat până la nivelul gâtului;
- gâtul posterior alb respectiv gâtul posterior colorat;
- capul complet alb, parțial colorat sau complet colorat.

Deoarece porumbei cu desene rezultate din combinații ale marcajelor enumerate mai sus au fost și sunt frecvent întâlnite în crescătoriile care pun accent mai ales pe zbor și joc, putem spune că toate aceste marcaje independente de bălțatură aparțin fondului genetic al rasei Jucator de Galați.